

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob.: 8 609 54 703, 8 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.

Atstovo duomenys: Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob.: 8 609 54 722, 8 698 42 368, el. p. vilnius@vaistaiga.lt

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorei
Linai Koriznienei

2022-11-10 Nr. TR1-10(5.1E)

Vilniaus miesto savivaldybės merui Remigijui Šimašui

REIKALAVIMAS

**DĖL TEISĖKŪROS PAGRINDŲ ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO 2 DALIES 16 PUNKTO,
19 STRAIPSNIO 1 IR 2 DALIŲ ĮGYVENDINIMO**

2022 m. gegužės 9 d. buvo priimtas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. 30-1315/22 (toliau – Įsakymas)¹, kuriuo patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės gatvių infrastruktūros standartas (toliau – Standartas).

Teisėkūros pagrindų įstatymo (toliau -TPĮ) 4 straipsnio 1 dalies 4 punktą numato, kad teisės akto pasirašymas ir **paskelbimas** yra viena iš teisėkūros stadijų. TPĮ 6 straipsnio 2 dalies 16 punktą numato, kad savivaldybių institucijų **norminiai** teisės aktai, taip pat savivaldybių merų priimami teisės aktai, skelbiami Teisės aktų registre, kai tai yra privaloma pagal teisės aktus. TPĮ 6 straipsnio 2 dalies 1–18 punktuose nurodyti teisės aktai registruojami ir oficialiai skelbiami Teisės aktų registre (TPĮ 19 straipsnio 1 dalis). Teisės aktų nustatytus įgaliojimus turinčio subjekto pasirašytas teisės aktas, **kuris yra Teisės aktų registro objektas, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po pasirašymo įregistruojamas ir paskelbiamas Teisės aktų registre**, TPĮ 6 straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodytus Teisės aktų registro objektus (TPĮ 19 straipsnio 2 dalis).

Įsakymu patvirtintas Standartas yra norminis teisės aktas, kadangi atitinka visus norminio teisės akto požymius, todėl turi būti skelbiamas teisės aktų registre (e-tar.lt).

Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje apibrėžta, kad norminis administracinis aktas – viešojo administravimo subjekto priimtas daugkartinio taikymo teisės aktas, nustatantis elgesio taisykles, skirtas individualiai neapibrėžtai asmenų grupei. Šiuo aspektu Lietuvos vyriausias administracinis teismas (toliau – LVAT) laikosi pozicijos, kad teisės akto priskyrimo administraciniam aktui klausimas yra sprendžiamas ne vien pagal teisės akto pavadinimą, jame nurodytą apskundimo tvarką ar jame vartojamas sąvokas, bet **pagal tikrąjį teisės akto turinį**, nustatomą pagal administraciniam sprendimui būdingus požymius (2018 m. rugsėjo 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-619-624/2018).

LVAT praktikoje yra išskiriami šie pagrindiniai oficialiai galiojančio norminio administracinio akto požymiai: 1) aktas sukuria elgesio taisykles – teisės normas; 2) aktas priimtas viešojo administravimo subjekto, vykdančio administracinį reglamentavimą; 3) aktas išdėsto bendro, abstraktaus pobūdžio nuostatas, kurios apjungia tipinėmis, rūšinėmis savybėmis panašius visuomeninius santykius; 4) aktas orientuojamas į ateitį; 5) aktas adresuotas neapibrėžtam asmenų ratui arba ratui asmenų, apibūdintų rūšiniais požymiais; 6) aktas yra visuotinai privalomas; 7) aktas

¹ Įsakymo Nr. 30-1315/22 el. nuoroda: <https://aktai.vilnius.lt/document/30373101>

paskelbiamas laikantis nustatytos norminių teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos (pvz., žr. 2017 m. birželio 15 d. nutartį administracinėje byloje Nr. I-7-261/2017; 2017 m. gruodžio 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. ASI026624/2017; 2018 m. lapkričio 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS773492/2018; 2019 m. sausio 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eI-2-502/2019 ir kt.).

Pirma, Standartas sukuria konkrečias elgesio taisykles - nustato konkrečius privalomus reikalavimus, kuriuos turi atitikti šaligatviai, miesto gatvės, parkavimo vietos, taip pat visi kiti gatvės elementai. Pavyzdžiui, nustato vieną konkrečią gatvės elementų spalvą – juodą (Standarto 15 puslapis). Numato privalomus važiuojamųjų dalių pločius Vilniaus mieste: *Juostų pločiai pritaikomi pagal gatvės greitį ir transporto rūšis, o ne pagal gatvės kategoriją. Automobiliams: 30 km/h gatvėje – 2,75 m; 50 km/h gatvėje – 3,0 m. Juostų pločiai viešajam transportui – ne mažiau 3,25 m* (Standarto 3 principas, 9 puslapis). **Antra**, Standartas patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu. **Trečia**, formuoja bendro, abstraktaus pobūdžio taisykles, taikytinas Vilniaus miesto gatvėms. **Ketvirta**, yra orientuotas į ateitį, skirtas taikyti ne vieną kartą - apibrėžia Vilniaus miesto gatvių ateities viziją. **Penkta**, yra adresuotas neapibrėžtam asmenų ratui – už Vilniaus miesto gatvių priežiūrą atsakingiems asmenims, savivaldybės institucijoms, įmonėms, taip asmenims, atsakingiems už Vilniaus miesto gatvių remontą, tvarkymą, įrengimą ir pan. **Šešta**, yra visuotinai privalomas, kadangi Standarte naudojami imperatyvūs teiginiai „*turi būti*“ , „*privalo*“, kurie teisinių santykių dalyviams nesuteikia pasirinkimo laisvės dėl elgesio modelio, o tai reiškia, kad Vilniaus miesto gatvių pertvarkos darbai turi būti vykdomi remiantis šiuo Standartu, atsižvelgiant į jame numatytus tikslus reikalavimus gatvėms (įvažiavimui į kiemą, sankryžų formai bei dydžiui, želdynų išdėstymui ir pan.). Pavyzdžiui, Numatyti privalomi važiuojamųjų dalių pločiai Vilniaus mieste: *Juostų pločiai pritaikomi pagal gatvės greitį ir transporto rūšis, o ne pagal gatvės kategoriją. Automobiliams: 30 km/h gatvėje – 2,75 m; 50 km/h gatvėje – 3,0 m. Juostų pločiai viešajam transportui – ne mažiau 3,25 m.* (Standarto 3 principas, 9 puslapis). *Tvarkant išardomos nebereikalingos dangos, tokios kaip perteklinis asfaltas važiuojamojoje dalyje (perteklinis juostų plotis, per didelis spinduliai), plytelės po senomis konteinerių aikštelėmis ar pan.* (12 puslapis).

Juodai **turi būti** dažomi visi bet kokios medžiagos elementai: betoniniai vazonai, ženklų nugarėlės, suoliukų metalinės kojos ir pan. Nedažomi sėdėjimui skirti elementai, dviračių stovai (15 Standarto puslapis).

Visos kliūtys nuo takų **turi būti** 50 cm atstumu (šoninė saugos zona). Šoninė saugos zona iki 25 cm gali būti mažinama tik senamiestyje (19 Standarto puslapis).

Gatvės profilyje planuojant paralelinį parkavimą, kas 2 - 3 parkavimo vietas **turi būti** įrengiami želdiniai (35 Standarto puslapis).

Vijokliams **privalo būti** įrengta reikiamo aukščio atrama (Žr. „Vijoklių atramos“) (74 Standarto puslapis).

Skersinis kietų dangų nuolydis **privalo būti** bent 2 proc. (110 Standarto puslapis).

Įvažiavimai į kiemus siaurinami iki minimalių parametrų. Dvikrypčiai - iki 5,5 m, vienos krypties - iki 3,5 m. Siauresnis įvažiavimas užkerta galimybę statyti automobilius, kas mažina matomumą ir saugumą (Standarto 16 puslapis).

Gatvės posūkio spindulys sumažinamas iki minimalių parametrų. Siaurinant važiuojamąsias dalis siekiama galimybės šviesoforo reguliuojamas sankryžas keisti mažomis ir itin mažomis žiedinėmis sankryžomis, taip padaryti paprastesnę eismo dalyvių judėjimą ir sumažinti laukimo laiką. Sankryžos parenkamos iš šio standarto "Geometrijos" skyriaus (Standarto 12 principas, 21 puslapis).

Septinta, nors Standartas nėra paskelbtas teisės aktų registre, tačiau norminio administracinio akto viešas paskelbimas laikytinas šio akto **galiojimo sąlyga**, o ne požymiu, lemiančiu tam tikro akto priskyrimą ar nepriskyrimą norminių administracinių aktų grupei (2007 m. vasario 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. II -1/2007). LVAT laikosi pozicijos, kad **tuo atveju, jei tam tikras aktas atitinka norminio administracinio akto požymius, jį priėmusiam subjektui tenka pareiga šį aktą paskelbti įstatymų nustatyta tvarka**, priešingu atveju toks aktas būtų laikomas negaliojančiu, o ne

įgytų individualaus administracinio akto pobūdį (2007 m. vasario 19 d. nutartis administracineje byloje Nr. II -1/2007).

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo (toliau – Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymas) 8 straipsnio 2 dalies 1 punktu, r e i k a l a u j u neatidėliojant įgyvendinti Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 16 punktą, 19 straipsnio 1 ir 2 dalis ir paskelbti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. gegužės 9 d. įsakymą Nr. 30-1315/22 bei jo priedą - Vilniaus miesto savivaldybės gatvių infrastruktūros standartą, teisės aktų registre (e-tar.lt).

Šis reikalavimas turi būti apsvarstytas **per 5 darbo dienas** nuo reikalavimo gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta **per 5 darbo dienas** nuo sprendimo priėmimo dienos. Per nustatytą terminą neįvykdžius reikalavimo/nepranešus apie reikalavimo įvykdymą/ atsisakius jį vykdyti, Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 2 punktu, Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka kreipsis į teismą dėl neveikimo.

Vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su informacija apie reikalavimą supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovas
Vilniaus ir Alytaus apskrityse

Julius Arlauskas

Viktorija Labovič, tel.: 8 609 54 728, el. p. viktorija.labovic@vaistaiga.lt